

Rassenbericht grasland 2004

Augustus 2004

Colofon

Uitgever

Animal Sciences Group / Praktijkonderzoek
Postbus 2176, 8203 AD Lelystad
Telefoon 0320 - 293 211
Fax 0320 - 241 584
E-mail info.po.asg@wur.nl
Internet <http://www.asg.wur.nl/po>

Redactie en fotografie

Praktijkonderzoek

© Animal Sciences Group

Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de uitgever deze uitgave of delen van deze uitgave te kopiëren, te vermenigvuldigen, digitaal om te zetten of op een andere wijze beschikbaar te stellen.

Aansprakelijkheid

Animal Sciences Group aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen

Bestellen

Eerste druk 2004/oplage 250
Prijs € 5,-

Losse nummers zijn schriftelijk, telefonisch, per E-mail of via de website te bestellen bij de uitgever.

Inleiding

Dit rassenbericht bevat de nieuwste resultaten van het Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek (CGO). In het CGO worden rassen van voedergrassen en witte klaver getest op hun landbouwkundige waarde voor de veehouder. Bij goede resultaten komen de rassen op de Rassenlijst voor Landbouwgewassen. Voor grasland zijn vooral de eigenschappen standvastigheid (het behouden van een goede grasmat), ziekteresistentie (zoals resistentie tegen kroonroest bij Engels raaigras), wintervastheid en drogestofopbrengst belangrijk. Genoemde eigenschappen worden beoordeeld op beweidings-, maai- en observatieproefvelden, waar de nieuwe rassen samen met de rassenlijstrassen worden uitgezaaid.

Resultaten

Weergegeven worden de proefveldresultaten van het CGO, zoals deze door het Praktijkonderzoek zijn verzameld en door de Rassenlijstcommissie zijn vastgesteld en vermeld in persbericht 224. Voor de meeste eigenschappen hebben de gegevens betrekking op het gemiddelde van de resultaten over de periode 1997 t/m 2003; voor de opbrengstgegevens op het gemiddelde over de jaren 1996 t/m 2003. Vermeld zijn de rassenlijstrassen van de komende Aanbevelende Rassenlijst 2005 (volgens het Ontwerp) en de rassen in onderzoek van de uitzaai-jaren 2000 en 2001 van de soorten Engels raaigras laat, middentijds en vroeg doorschietend, gekruist raaigras, Italiaans raaigras, timothee, beemdlangbloem en witte klaver. De rassen van 2000 zijn dit jaar beoordeeld voor opname in Rassenlijst 2005. De rassen van 2001 worden volgend jaar beoordeeld. Het onderzoek van deze rassen is nog niet afgerond en de waarderingscijfers zijn dan ook nog niet definitief. Rassen waarvan het CGO tussentijds is beëindigd en/of die niet op het Ontwerp 2005 staan, zijn niet vermeld. De opnamebeslissing is inmiddels bekend. De **nieuwe rassen van Rassenlijst 2005** staan in dit Rassenbericht met de bijbehorende waarderingscijfers. Voor definitieve opname is inschrijving in het Nederlands Rassenregister nodig; bij enkele nieuwe rassen is dit nog niet geheel afgerond.

Toelichting op de tabellen

Het jaartal achter de rasnaam geeft het eerste jaar van uitzaai en onderzoek aan.

() betekent: gegevens zijn gebaseerd op weinig waarnemingen.

- betekent: geen of onvoldoende waarnemingen.

De drogestofopbrengst is per soort of type weergegeven in verhoudingsgetallen. Deze zijn gebaseerd op het gemiddelde van de desbetreffende A- en N-rassen van Rassenlijst 2004. Naast de gemiddelde totale jaaropbrengst is ook de relatieve drogestofopbrengst van de eerste snede vermeld. Bij Engels raaigras laat en middentijds doorschietend is tevens een gewogen gemiddelde gegeven. In dit gemiddelde wordt de opbrengst van de beweidingsproeven (in kg) 4 keer zo zwaar meegerekend dan die van de maaiproeven.

Een hoog cijfer betekent een gunstige waardering van de betrokken eigenschap.

De waarderingscijfers en opbrengstgegevens zijn alleen binnen de soort of het type direct vergelijkbaar.

Afkortingen van namen van kwekers of houders/aanvragers kwekersrecht en vertegenwoordigers (Kw/V).

Adv	: Advanta Seeds B.V., Rilland
Bar	: Barenbrug Holland B.V., Oosterhout (Gld.)
Car	: Carneau Frères, S.A., Orchies, Frankrijk
Ceb	: Cebeco Seeds B.V., Vlijmen
DLF	: DLF-Trifolium A/S, Dansk Planteforaedling, Store Heddinge, Denemarken
DvP	: Departement Plantengenetica en Plantenveredeling, Melle, België
FAL	: FAL, Eidg. Forschungsanstalt für Agrarökologie und Landbau, Zürich, Zwitserland
IGR	: IGER, Welsh Plant Breeding Station, Dyfed, Groot-Brittannië
Joo	: J. Joordens' Zaadhandel B.V., Kessel (L.)
Lim	: Limagrain Nederland B.V., Zwolle
PBI	: Plant Breeding Int. Cambridge Ltd., Trumpington, Groot-Brittannië
R2n	: R2n S.A.S., Rodez, Frankrijk
RAC	: Station Fédérale de Recherches Agronomiques de Changins, Nyon, Zwitserland
SW	: Svalöf-Weibull A.B., Svalöf, Zweden
Ver	: Verneuil Reserches S.A., Verneuil l'Etang, Frankrijk
Zel	: Zelder B.V., Gennep

augustus 2004

Samenstelling: Jan Visscher

ENGELS RAAIGRAS LAAT DOORSCHIETEND

Overzicht van de raseigenschappen

	Kw/V	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
						eerste snede	jaargemiddelde beweijds- proefvelden	jaargemiddelde maatproefvelden	gewogen jaar- gemiddelde
		1	2	3	4	5	6	7	8
Rassenlijstrassen									
Diploïde rassen									
Tornado	Zel	7-6	8,5	7,5	7,5	101	102	101	102
Barnhem	Bar	10-6	8,5	7,5	7,5	94	102	100	101
Romark	Ceb	6-6	8	7,5	7,5	98	102	100	102
Cancan	DLF/Lim	12-6	8,5	7,5	6,5	99	102	106	103
Tomaso	Zel	6-6	8,5	7	7,5	100	101	100	101
Cadans	Ceb	10-6	8	7,5	8	101	100	102	100
Barleone	Bar	11-6	8,5	7,5	7	93	100	101	100
Compliment	Adv	13-6	8,5	7,5	6,5	93	100	101	101
Torino	Zel	8-6	8	7	7	96	98	99	98
Cornwall	Ceb	12-6	8	6,5	6,5	102	100	102	101
Captain	Adv	6-6	8	6,5	6,5	99	98	101	99
Choice	Ceb	9-6	8	7	7	102	99	101	99
Campania	Ceb	9-6	8	7	7	103	99	102	99
Veritas	Adv	13-6	8	7	6,5	93	98	98	98
Asturion	Ceb	7-6	8	7	8,5	107	103	103	103
Astorga	Zel	6-6	8	7	8,5	94	99	101	99
<i>Nieuw in Rassenlijst 2005</i>									
Famoso	2000 Zel	(8-6)	8,5	7	6,5	105	104	105	104
Burlina 1 (CLp 95720) *)	2000 Ceb	(7-6)	8	7	7,5	103	107	103	106
Melland (RvP 71391) *)	2000 DvP/Adv	(9-6)	8,5	6,5	7,5	105	101	106	102
Jalinas (CER 2600) *)	2000 Ceb	(6-6)	8	7	7,5	109	104	103	104
Tetraploïde rassen									
Montagne	Adv	6-6	7,5	7	7,5	104	95	96	95
Pomerol	DvP/Bar	9-6	7	6,5	7	99	95	97	96
Altius	Adv	9-6	8	(7,5)	8	102	98	96	97
Herbal	R2n/Joo	8-6	7,5	(7)	8	105	98	99	98
Bocage	Car/Ceb	6-6	8	(8)	9	102	98	94	97
Barsaxo	Bar	8-6	8	7,5	8	105	98	98	98
Polim	Ceb	6-6	7,5	7,5	8,5	111	99	98	98
Rassen in onderzoek									
Diploïde rassen									
Armada	2000 Adv	(8-6)	8	6,5	8	105	100	101	100
Lactis	2000 DLF/Lim	(7-6)	8	7,5	7	98	100	100	100
DVP 1256	2001 DvP/Adv	(11-6)	8	6	7	94	99	98	99
Carrera	2001 Car	(11-6)	7,5	5,5	8,5	94	95	93	94
Candia	2001 Zel	(6-6)	8,5	7	7,5	100	101	101	101
Pradal (RGA P365)	2001 R2n/Joo	-	8,5	6,5	8	93	94	99	95
RGA P390	2001 R2n/Joo	(12-6)	8,5	6	8,5	91	94	102	96
CLp 96015	2001 Ceb	(4-6)	8	7	8,5	100	102	100	102
CLp 94187	2001 Ceb	(5-6)	8,5	7	8,5	102	102	101	101
CLp 94228	2001 Ceb	(5-6)	8,5	7	8	104	102	103	103
Soriento	2001 Zel	-	8	7	7,5	108	98	99	98
ZLp 92-297	2001 Zel	-	7,5	7	7	105	100	100	100
Tetraploïde rassen									
Abigar	2000 Ceb	(7-6)	7,5	7	8,5	107	97	99	98
Ernesto	2000 Zel	(12-6)	8	6,5	7,5	101	97	98	97
ZLp 93-200	2000 Zel	-	7,5	6,5	8	96	94	99	95
ADV Lp 471	2001 Adv	(6-6)	7,5	7	7	104	97	96	97
Barsintra (Bar Lp 1210)	2001 Bar	(12-6)	8	7,5	9	102	96	99	96
DP 95-9268	2001 DLF/Lim	(12-6)	7,5	6,5	8,5	90	93	93	93
Ideal	2001 R2n/Joo	-	7,5	6,5	8,5	101	95	97	95
ZLp 93-199	2001 Zel	-	7,5	6,5	8,5	107	99	101	99
CAR TT 08 (Cabriolet)	2001 Car/Ceb	-	7,5	6,5	9	104	99	97	98
L-Lpt 454 (Penduck)	2001 DLF/Lim	-	6,5	6,5	7,5	105	90	94	91
100 = ... ton ds/ha						3,4	12,9	13,7	13,1

*) Plaatsing op de Rassenlijst in afwachting van inschrijving in het Nederlands Rassenregister.

ENGELS RAAIGRAS MIDDENIJDS DOORSCHIETEND

Overzicht van de raseigenschappen

Kw/V	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen				
					eerste snede	jaargemiddelde beweidings- proefvelden	jaargemiddelde maaiproefvelden	gewogen jaar- gemiddelde	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Rassenlijstrassen									
Diploïde rassen									
Option	Ceb	29-5	8,5	7	8,5	105	102	101	102
Premium	Ceb	29-5	8	7,5	7	111	104	103	104
Bree	Ceb	26-5	8	7	7,5	105	104	100	103
Denver	Adv	2-6	8	7	7,5	94	99	100	100
Laguna	Adv	29-5	8	7,5	7,5	100	99	102	99
Cambridge	Ceb	26-5	8	7	7,5	105	99	102	99
Morimba	Adv	30-5	8	7,5	7,5	95	98	99	98
Rastro	Zel	1-6	8	7	7,5	96	97	99	97
Abergold	IGR/Zel	25-5	8,5	5,5	7	99	101	102	101
Marley	Adv	3-6	8,5	(7)	7,5	94	100	103	100
Niata	Ceb	29-5	8	(6,5)	8,5	101	99	98	99
Patricio	Zel	1-6	8	(6,5)	7,5	93	101	101	101
Baremon	Bar	28-5	8,5	(8)	7	95	99	97	99
Aberdart	IGR/Zel	25-5	8,5	(5,5)	7,5	103	102	103	102
Sibasa	Ceb	28-5	8	7	8,5	106	100	102	101
<i>Nieuw in Rassenlijst 2005</i>									
Chicago	2000 Zel	(26-5)	8,5	7	7,5	104	104	103	103
Alvaro	2000 Zel	(29-5)	8	7	8	101	101	99	101
Foresto	2000 Zel	(28-5)	8	7,5	7	108	105	100	104
Oran	2000 Ceb	(27-5)	8	7	8	106	102	102	102
Avilena 1 (CER 2617)	2000 Ceb	(1-6)	8	7,5	7	103	106	104	105
Barata (Bar Lp 0103) *)	2000 Bar	(25-5)	8	7	7,5	108	103	100	103
Gandalf *)	2000 Adv	(25-5)	8	6,5	7	102	104	102	103
Tetraploïde rassen									
Pomposo	Zel	29-5	8	7	8,5	105	102	101	102
Roy	DvP/Adv	26-5	8	7	8	105	99	99	99
Elgon	Adv	4-6	8	7,5	8	99	99	96	98
Unico	DLF/Lim	2-6	8	7,5	7	99	97	97	97
Modane	Adv	3-6	8	(7)	8	98	100	96	99
<i>Nieuw in Rassenlijst 2005</i>									
Barnauta (Bar Lp 0205) *)	2000 Bar	(28-5)	8	8	8	107	97	99	98
Rassen in onderzoek									
Diploïde rassen									
Delgado	2000 Adv	(3-6)	7,5	7	7,5	97	97	100	98
Petrus	2000 DvP/Adv	(1-6)	8,5	6,5	6,5	100	101	103	101
Fresco	2001 Zel	(30-5)	8	7	7,5	101	100	99	99
Oviedo	2001 Zel	(4-6)	8,5	7,5	7	92	99	102	100
Bakero	2001 Zel	(31-5)	8,5	7,5	7,5	93	102	100	101
DP 95-54	2001 DLF/Lim	(3-6)	8	7	8	99	97	98	97
DP 95-65	2001 DLF/Lim	(31-5)	7,5	7	7,5	96	93	92	93
CLp 96875	2001 Ceb	(28-5)	8	7	7,5	110	107	103	106
CLp 96898	2001 Ceb	(1-6)	8	7	8,5	104	103	101	102
ZLp 94-245	2001 Zel	-	8,5	7	8	92	103	102	103
ZLp 93-024	2001 Zel	-	8,5	7	7	95	104	100	103
ZLp 92-301S	2001 Zel	-	7,5	7	7,5	104	99	102	99
Tetraploïde rassen									
ADV Lp 2772	2001 Adv	(22-5)	8	7,5	8,5	110	99	104	100
ADV Lp 2814	2001 Adv	(24-5)	7,5	6	7,5	109	92	96	93
Barelan (Bar Lp 1206)	2001 Bar	(4-6)	8	7,5	9	95	98	97	98
DP 95-9228	2001 DLF/Lim	(22-5)	7,5	6,5	7	108	97	96	96
CLP 94222	2001 Ceb	(25-5)	7	7	8	109	95	95	95
ZLp 98-437	2001 Zel	-	7,5	6,5	9	106	99	100	99
RA 6519 (Vesuve)	2001 Ver/Ceb	-	7	7	7,5	100	93	94	93
100 = ... ton ds/ha					3,7	12,7	13,8	12,9	

*) Plaatsing op de Rassenlijst in afwachting van inschrijving in het Nederlands Rassenregister.

ENGELS RAAIGRAS VROEG DOORSCHIETEND**Overzicht van de raseigenschappen**

Kw/V	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen		
					eerste snede	jaargemiddelde maaiproefvelden	
	1	2	3	4	5	6	
Rassenlijstrassen							
Diploïde rassen							
Indiana	DLF/Lim	22-5	8	(6)	8,5	99	102
Tetraploïde rassen							
Gambian	Ceb	13-5	8	7,5	8	103	99
Anaconda	Adv	11-5	7,5	6,5	8,5	102	101
Aubisque	Adv	24-5	8	6	7,5	97	99
Gambit	Ceb	12-5	8	7,5	8,5	101	96
Baristra	Bar	16-5	8	7	6,5	99	97
100 = ... ton ds/ha						4,3	14,4

GEKRUIST RAAIGRAS**Overzicht van de raseigenschappen**

Kw/V	Pluidiggraad*)	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
						eerste snede	jaargemiddelde tweejarige maaiproefvelden		
	1	2	3	4	5	6	8		
Rassenlijstrassen									
Barsilo	Bar	d	30-5	7,5	5	8	100	100	
Gladiator	Ceb	t	28-5	7,5	7	8,5	96	95	
Nieuw in Rassenlijst 2005									
G 9134 (Marmota)**)	2001	FAL/Ceb	t	(22-5)	7,5	6	8,5	114	103
Delicial**)	2001	R2n/Joo	t	(24-5)	7,5	6,5	8,5	108	98
Dorcas**)	2001	FAL/Zel	t	(23-5)	7	6,5	8,5	116	99
Rassen in onderzoek									
DvP 91572 (Lemisor)	2001	DvP/Ceb	d	(1-6)	8	6	8	95	98
H 17 (Cador)	2001	Ceb	d	(27-5)	6,5	5	8	106	95
Boxer	2001	Joo	t	(28-5)	7	6,5	8,5	104	95
Fleurial	2001	R2n/Joo	t	(26-5)	6,5	6,5	8,5	110	96
100 = ... ton ds/ha							2,3	12,3	

*) d = diploïd, t = tetraploïd.

**) Plaatsing op de Rassenlijst in afwachting van inschrijving in het Nederlands Rassenregister.

ITALIAANS RAAIGRAS

Overzicht van de raseigenschappen

							Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
Kw/V	Ploidiegraad*)	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Mate doorschieten jaar van uitzaai	eerste snede	jaargemiddelde maaiproefvelden	
	1	2	3	4	5	6	7	
Rassenlijstrassen								
Bartissimo	Bar	d	8	6,5	6	5,5	97	101
Gordo	Zel	d	7,5	6	6	6,5	103	104
Lemtal	DvP/ADV	d	7,5	5,5	7	3	98	100
Taurus	DLF/Lim	t	7	6	7,5	8,5	107	100
Bolero	Zel	t	7	(6)	8	8	97	98
Fabio	Zel	t	6,5	6	7,5	8	107	100
Emmerson	Joo	t	7	6	8,5	8	95	97
Montblanc	Adv	t	6,5	6	8	8	96	98
<i>Nieuw in Rassenlijst 2005</i>								
Barelli	2001 Bar	d	7,5	6	8	(6)	99	102
ZLm 94-258 (Nabucco)**)	2001 Zel	t	6,5	6	8,5	(7)	102	102
Rassen in onderzoek								
Bar LMT 9559 (Bardomo)	2001 Bar	t	6,5	6	8	(8)	102	98
Avensyl	2001 R2n/Joo	d	7,5	5	8,5	(6,5)	93	101
100 = ...ton ds/ha							2,7	12,4

*) d = diploïd, t = tetraploïd.

**) Plaatsing op de Rassenlijst in afwachting van inschrijving in het Nederlands Rassenregister.

TIMOTHEE**Overzicht van de raseigenschappen**

							Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
		Gemiddelde doorschietdatum	Concurrentie- vermogen	Standvastigheid	Resistentie tegen paarse bladvlekkenziekte	eerste snede	jaargemiddelde maaiproefvelden	
Kw/V		1	2	3	4	5	6	
HOOITYPE								
Rassenlijstrassen								
Classic	Ceb	14-6	7	7,5	6,5	96	103	
Promesse	Ceb	11-6	6,5	7	7	103	102	
Fidanza	Zel	15-6	6,5	7,5	6	96	99	
Erecta	DvP/Bar	11-6	6	6	6,5	99	98	
Goliath	Adv	11-6	6	6,5	6,5	103	97	
Barliza	Bar	7-6	6	6,5	6,5	98	97	
Barpenta	Bar	18-6	6,5	7	6	96	100	
Dolina	DLF/Lim	11-6	6,5	6	7,5	108	104	
<i>Nieuw in Rassenlijst 2005</i>								
ZPhp 308 (Presto) *)	1998 Zel	(8-6)	6	6	7,5	109	105	
Baralpino (Bar Phi 0703) *)	2000 Bar	(11-6)	6,5	7	7	101	99	
SW TT9151(SW Janus) *)	2000 SW	(10-6)	6	7	7	101	100	
Rassen in onderzoek								
Tibor	2000 Adv	-	6	6	6,5	103	101	
100 = ...ton ds/ha						4,1	13,5	
WEIDETYPE								
Rassenlijstrassen								
Motim	Adv	18-6	6,5	7,5	6,5	107	103	
Thibet	Joo	29-6	7	8	5,5	90	99	
Barmidi	Bar	14-6	6	6,5	6,5	104	98	
<i>Nieuw in Rassenlijst 2005</i>								
Viking	2000 DLF/Lim	(18-6)	6,5	7,5	6	105	100	
100 = ...ton ds/ha						3,8	13,3	

*) Plaatsing op de Rassenlijst in afwachting van inschrijving in het Nederlands Rassenregister.

BEEMDLANGBLOEM**Overzicht van de raseigenschappen**

	Kw/V	Concurrentie- vermogen	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen bladviekenziekte	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
						eerste snede	jaargemiddelde maaiproefvelden
		1	2	3	4	5	6
Rassenlijstrassen							
Preval	RAC/Zel	7	7	8,5	7,5	101	100
Stella	Ceb	6,5	7	8,5	7	104	100
Merifest	DvP/Adv	6,5	7	8,5	7	100	99
Bartran	Bar	6	6,5	8,5	5,5	95	93
Barvital	Bar	6,5	7,5	9	5,5	97	100
Pradel	RAC/Bar	6,5	7	8,5	7	98	102
100 = ...ton ds/ha						3,9	14,0

WITTE KLAVER**Overzicht van de raseigenschappen**

	Kw/V	Standvastigheid	Concurrentievermogen	Wintervastheid	Voorjaarsontwikkeling	Drogestofopbrengst in mengsel met Engels rgr. Jaargem. beweid.proefv. in verhoudingsgetallen
WITTE CULTUURKLAVER						
Rassenlijstrassen						
Riesling	Ceb	8,5	8,5	8	7,5	102
Alice	PBI/Bar	8,5	8,5	6,5	7,5	101
Ramona	SW/Ceb	8	8	7,5	7,5	99
Merwi	DvP/Bar	8	8	7	7	101
Retor	Adv	8	7,5	8	7	100
Alberta	DLF/Lim	8,5	8	8	-	98
Tasman	Bar	8,5	8	7	-	101
WITTE WEIDEKLAVER						
Rassenlijstrassen						
Pertina	Ceb	7,5	7	8	6	97
Barbian	Bar	7,5	7	7,5	6	97
Rivendel	DLF/Lim	7,5	6,5	8	6	97
GROOTBLADIGE WITTE KLAVER						
Rassenlijstrassen						
Aran	GH/Zel	8	8,5	5	8	104
100 = ...ton ds/ha						10,5